

KONKURS PRZEDMIOTOWY Z HISTORII DLA UCZNIÓW GIMNAZJÓW

20 marca 2015 r. – zawody III stopnia (województwie)

Witamy Cię na kolejnym etapie Konkursu przedmiotowego z historii. Pamiętaj, abyś przed rozwiązaniem zadań uważnie przeczytał polecenia. Na ich wykonanie przeznaczają się 90 minut.

Życzymy powodzenia!

1. Do podanych informacji dopisz imiona i nazwiska lub przydomki postaci historycznych. (0-7)

A	O jego elekcji anonimowy publicysta pisał: <i>dziwna komedia – nominacja bez dyplomu, pogrzeb bez ciała, koronacja bez prymasa, sejm bez posłów, protestacja przeciwników bez skutku.</i>	
B	Cześnik sandomierski, nawoływał do zmiany struktury sejmu i jego podziału na trzy izby: poselską, senatorską i skarbową. Ostro występował przeciwko rwaniu sejmów.	
C	Dwukrotnie wybrany na tron polski, uznawany za autora dzieła <i>Głos wolny wolność ubezpieczający.</i>	
D	Przeciwnik <i>familii</i> , wojewoda bełzki, autor dzieła <i>List do panów obojga stanów.</i> Był zwolennikiem umożliwienia mieszczanom dostępu do sejmu.	
E	Po III rozbiorze aktywnie uczestniczył w życiu politycznym Rosji jako doradca Aleksandra I, minister i senator. Współautor konstytucji Królestwa Polskiego. W czasie powstania listopadowego został prezesem polskiego Rządu Narodowego. Po upadku powstania wyemigrował do Francji.	
F	W czasie powstania listopadowego był członkiem Rządu Narodowego oraz prezesem Towarzystwa Patriotycznego. Na emigracji starał się zjednoczyć wszystkie ugrupowania demokratyczne. Jest często uważany za „ojca” polskiego dziejopisarstwa.	
G	W 1831 roku walczył pod Iganiami i Ostrołęką, w czasie Wiosny Ludów został mianowany wodzem naczelnym rewolucyjnej armii węgierskiej. Ostatecznie osiadł w Turcji i przybrał imię Murat Pasza.	

2. Wyjaśnij pojęcia: (0-3)

A. pacta conventa

.....

B. węzeł konfederacki

.....

C. Collegium Nobilium

.....

3. Podaj przykład XVIII-wiecznego sejmu (zgromadzenia stanów), na którym zastosowano węzeł konfederacki. (0-1)

4. Wśród wymienionych wydarzeń z XIX wieku wskaż chronologicznie pierwsze (wpisz cyfrę 1) i chronologicznie ostatnie (wpisz cyfrę 2). (0-2)

A	bitwa pod Grochowem	
B	uwłaszczenie chłopów polskich w zaborze austriackim	
C	utworzenie Królestwa Polskiego	
D	likwidacja Rzeczypospolitej Krakowskiej	
E	zjednoczenie Niemiec	

Ilustracja do zadania 5.

(0-2)

foto: Wikipedia

5. Podkreśl poprawne zakończenie zdania A-1 i A-2:

A-1. Na fotografii znajduje się

- A. budynek parlamentu polskiego.
- B. Belweder.
- C. Teatr Wielki.
- D. Pałac Prezydencki.

A-2. W momencie wybuchu powstania listopadowego była tam

- A. zbrojownia miejska.
- B. siedziba wielkiego księcia Konstantego.
- C. Szkoła Podchorążych Piechoty.
- D. słynna manufaktura porcelany.

Najświętsze, najuroczystsze umowy tyle tylko są nienaruszonymi, ile wiernie dotrzymywanymi ze stron obydwóch. Długie cierpienie nasze znane światu całemu, przysięgą zaręczone przez dwóch panujących, a pogwałcone tylekroć swobody, nawzajem i naród polski od wierności dziś panującego uwalniają. Wyrzeczone na koniec przez samego cesarza Mikołaja słowa, że pierwszy ze strony naszej wystrzał stanie się na zawsze zatraceniem Polski hasłem, odejmując nam wszelką sprostowania naszych krzywd nadzieję, nie zostawiają jak rozpacz szlachetną.

Naród zatem polski na sejm zebrany oświadcza: iż jest niepodległym Ludem i że ma prawo temu koronę polską oddać, którego godnym jej uzna; po którym z pewnością będzie się mógł spodziewać, iż mu zaprzysiężonej wiary i zaprzysiężonych swobód święcie i bez uszczerbku dochowa.

[w:] *Wiek XIX w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B Lenard, Warszawa 1998.

6. Nazwij wydarzenie opisane w tekście i podaj jego datę (dzień, miesiąc, rok).

.....

7. O jakich *dwóch panujących* mowa w tekście? Podaj ich imiona.

.....

8. Napisz, co było skutkiem wydarzenia opisanego w tekście.

.....

.....

9. Z poniższego tekstu wykreśl błędne słowa lub zwroty.

(0-4)

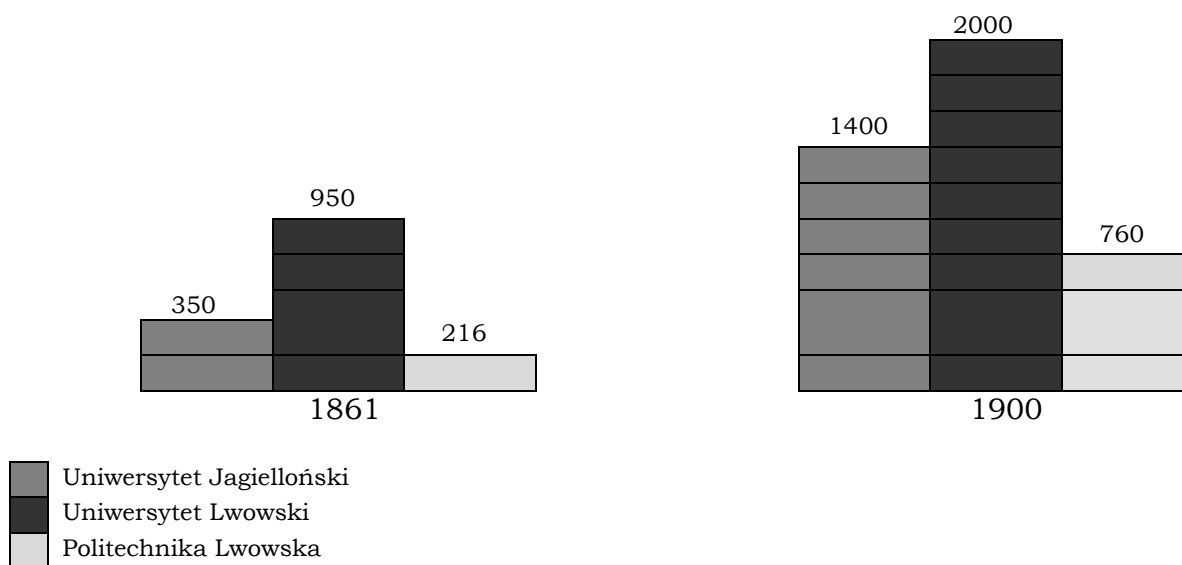
W latach 1861-1863 ruch niepodległościowy w Królestwie Polskim podzielił się na dwa nurty: radykalny i umiarkowany. Zwolennicy pierwszego, określani jako „**biali**”/ „**czerwoni**”, głosili hasła rewolucyjne i demokratyczne. Bezpośrednim powodem wybuchu powstania stało się wydarzenie określane mianem „**branki**”/ „**pożaru na Solcu**”. Wieczorem, w **noc listopadową/noc styczniową**, nieliczne grupy konspiratorów zaatakowały Prusaków / Rosjan. Już w dniu wybuchu władze powstańcze ogłosiły **akt detronizacji/dekrety uwłaszczeniowe**.

10. Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F, jeśli jest fałszywe.

(0-3)

Skutkiem powstania listopadowego było uwłaszczenie chłopów w Królestwie Polskim.	P	F
Pierwszym dyktatorem powstania styczniowego został Romuald Traugutt.	P	F
Po upadku idei powstańczej wśród Polaków zaczęły dominować postawy lojalistyczne i pozytywistyczne.	P	F

Liczba studentów na wyższych uczelniach w Galicji w latach 1861 i 1900

11. Zapisz wniosek dotyczący liczby studentów na wyższych uczelniach Galicji w roku 1861 i w roku 1900.

.....

12. Podaj dwie przyczyny zjawiska wskazanego we wniosku.

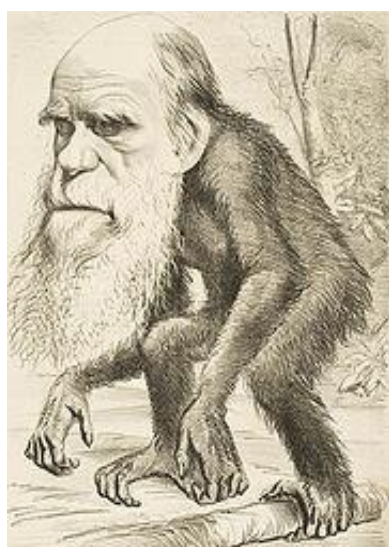
.....

.....

.....

Karykatura do zadania nr 13 i 14.

(0-2)

źródło: Wikipedia

13. Kogo przedstawia karykatura? Napisz jego imię i nazwisko.

.....

14. Jaką teorię skrytykowano powyższą karykaturą? Podaj jej nazwę, nie opisuj.

.....

15. Wymienione wynalazki, odkrycia lub osiągnięcia naukowe przyporządkuj właściwej postaci historycznej, wpisując w odpowiednie miejsca w tabeli oznaczenia literowe wynalazku/odkrycia/osiągnięcia związanego z tą postacią. (0-6)

Lp.	Nazwisko wynalazcy/ odkrywcy	Wynalazek/ odkrycie
1.	Samuel Morse	
2.	Karol Olszewski, Zygmunt Wróblewski	
3.	Robert Koch	
4.	Henri Becquerel	
5.	Michael Faraday	
6.	Robert Fulton	

- A. statek parowy
- B. opatentował telegraf
- C. zjawisko promieniotwórczości
- D. indukcja elektromagnetyczna
- E. skroplenie tlenu i azotu
- F. bakterie wywołujące gruźlicę

16. Uzupełnij zdania, wpisując w miejsca wy kropkowane odpowiednie litery z taśmy chronologicznej. (0-3)

A	B	C	D	E	F	G	H	
1650	1700	1750	1800	1850	1900	1950	2000	

- A. Półwiecze, w którym bohater karykatury z zadania nr 13 ogłosił swoją teorię, oznaczono na taśmie chronologicznej literą
- B. Półwiecze, w którym Abraham Lincoln ogłosił dekret o zniesieniu niewolnictwa w Stanach Południowych, oznaczono na taśmie chronologicznej literą
- C. Półwiecze, w którym miał miejsce strajk szkolny we Wrześni, oznaczono na taśmie chronologicznej literą